

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЕНЕРГЕТИКА ЕНЕРГОАУДИТ

Energy saving · Power engineering · Energy audit

№8 (198)

Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал

Серпень 2024

Війна та Мир ХХІ століття: ЛЮДИ, ПОДІЇ, ФАКТИ

В цьому номері ми продовжуємо серію публікацій про еліту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», який впевнено утримує лідерські позиції у європейському й світовому освітньому та науковому просторі. Це лідерство створено працею багатьох поколінь вчених і педагогів, десятиріччя підкріплюється успіхами випускників НТУ "ХПІ" в

Європейська економічна комісія ООН

різних галузях науки і техніки. Прикладом цього є яскрава біографія випускника кафедри турбінобудування, доктора технічних наук, професора **БОЙКА Анатолія Володимировича**. Його наукова і педагогічна широко відомі в Україні та за кордоном. Важливим етапом життя Анатолія Володимировича була робота в Женеві (Швейцарія) на посаді директора відділу промисловості та технології Європейської Економічної Комісії Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН), до складу якої входять 56 країн світу. Як директор відділу ЄЕК ООН А.В. Бойко активно аналізує і поширює в країнах – членах ЄЕК ООН – накопичений позитивний досвід, в тому числі, у сфері державної політики в галузі науки і техніки. Його запрошують на провідні наукові форуми у якості доповідача у США, Великобританію, Швейцарію, Австрію, Германію, Японію, Італію, Іспанію та інші країни світу. Наукова діяльність Анатолія Володимировича Бойка отримала міжнародне визнання. Його ім'я регулярно вноситься до реєстру всесвітнього авторитетного видання "Хто є хто в науці і техніці" – ("Who is who in science and engineering"). Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, кавалер Орденів Трудового Червоного Прапора (1980), Дружби Народів (1985) та медалей.

Міжнародно визнаному вченому, засновнику нового наукового напрямку у турбінобудуванні – оптимальне проектування турбомашин, педагогу, організатору науки і освіти в енергетичній сфері, відомому дипломату – виповнилося 85 років!

Про яскраві сторінки життя професора Бойко Анатолія Володимировича дивись на стор. 3.

№8 (198)

Серпень
2024 р.

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЕНЕРГЕТИКА ЕНЕРГОАУДИТ

Energy saving · Power engineering · Energy audit

Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал

Редакційна колегія

Головний редактор:

Лазуренко О. П. канд. техн. наук, проф., Харків, Україна

Перший заступник головного редактора:

Мехович С. А. д-р екон. наук, проф., Харків, Україна

Заступники головного редактора:

Геворкян А. Ю. канд. екон. наук, доц., США
Клепиков В. В. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна
Єршова Н. Ю. д-р екон. наук, проф., Харків, Україна
Другова О. С. д-р екон. наук, доц., Харків, Україна
Міщенко В. А. д-р екон. наук, проф., Харків, Україна

Члени редакційної колегії:

Безпрозваних Г. В. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна,
Бекбасв А. Б. д-р техн. наук, проф., Алма-Ата, Казахстан,
Болух В. Ф. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна,
Ілляшенко С. Н. д-р екон. наук, проф., Суми, Україна,
Клепиков В. В. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна,
Коциські Дьордь д-р екон. наук, проф., Мішкольд, Угорщина,
Лазуренко О. П. канд. техн. наук, проф., Харків, Україна,
Мамаліс Анастасіє д-р техн. наук, проф., Афіни, Греція,
Мацевитий Ю. М. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна,
Мінакова С. М. д-р екон. наук, проф., Харків, Україна,
Перерва П. Г. д-р екон. наук, проф., Харків, Україна,
Прокопенко О. В. д-р екон. наук, проф., Одеса, Україна,
Таранюк Л. М. д-р екон. наук, проф., Суми, Україна,
Томашевський Р. С. д-р техн. наук, доц., Харків, Україна,
Шевченко С. Ю. д-р техн. наук, проф., Харків, Україна,

Відповідальний секретар:

Меньшикова С. І. канд. фіз.-мат. наук, Харків, Україна
Кучинська О. М. Харків, Україна

Журнал включено до категорії Б «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії» (накази МОН України № 886 від 02.07.2020 та № 1188 від 24.09.2020).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 16921-5691ПП від 15.07.2010 р.

Журнал засновано: постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. №1287

Засновники:

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
Північно-східна енергетична компанія «СВЕКО»
Реєстраційне свідоцтво АОО № 171256 від 06.08 2004 р.

Editorial board

Editor-in-Chief:

Lazurenko O. P. Ph. D. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine

First associate editor:

Mekhovich S. A. Dr. Sc. (Econ.), Prof. Kharkiv, Ukraine

Associate editors:

Gevorkyan A. Yu. Ph. D. (Econ.), As. Prof., USA
Klepikov V. B. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine
Iershova N. U. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Kharkiv, Ukraine
Drugova O. S. Dr. Sc. (Econ.), As. Prof., Kharkiv, Ukraine
Mischenko V.A. Dr. Sc. (Econ), Prof., Kharkiv, Ukraine

Editorial board members:

Bezprozvanykh G.V. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Bekbayev A. B. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Alma-Ata, Kazakhstan,
Bolyukh V. F. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Iliashenko S. M. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Sumy, Ukraine,
Klepikov V. B. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Kocziszky G. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Mishkolts, Hungary,
Lazurenko O. P. Ph. D. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Mamalis A. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Athens, Greece,
Matsevityi Y. M. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Minakova S. M. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Pererva P. G. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Kharkiv, Ukraine,
Prokopenko O. V. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Odesa, Ukraine,
Taraniuk L. M. Dr. Sc. (Econ.), Prof., Sumy, Ukraine,
Tomashevskiy R. S. Dr. Sc. (Tech.), As. Prof., Kharkiv, Ukraine,
Shevchenko S. Y. Dr. Sc. (Tech.), Prof., Kharkiv, Ukraine,

Responsible secretary:

Menshikova S. I. Ph.D. (phys. and math.), Kharkiv, Ukraine
Kuchynska O. M. Kharkiv, Ukraine

ЗМІСТ

ЕНЕРГЕТИКА, ЕЛЕКТРОНІКА ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА

85-річний ювілей А. В. Бойка.....3

Хаустов О. Е., Любарський Б. Г.

Загальні підходи до створення теплових моделей тягових двигунів електротранспорту.....10

ЕКОНОМІКА

Гагарінов О. В.

Основи стратегічного спрямування діяльності підприємств на шляху до системної досконалості.....19

Гарбазій К. С., Печка С. С., Дарушин О. В.

Стратегічні засади фінансового забезпечення диверсифікації аграрних підприємств.....32

Космін О. Ю., Сусліков С. В.

Методологія впровадження інноваційних рішень в МСП: касові термінали самообслуговування та інформаційно-аналітичне забезпечення бізнес-процесів.....44

Котельникова Ю. М., Зеленьк В. В., Кайтанський І. С., Щерба М.

Механізми удосконалення маркетингової діяльності підприємства.....56

Літвінов Д. О., Шалений В. А., Бурцев О. В.

Дослідження потенціалу розвитку агросектору України на засадах кластеризації.....71

Мехович Є. С.

Сучасні тенденції ринку криптоактивів в Україні та перспективи трансформації глобальної фінансової системи.....83

МЕНЕДЖМЕНТ

Єгіозар'ян А. Г.

Оптимізація операційних процесів через впровадження концепції управління витратами в контексті контролінгу.....99

ДО ВІДОМА АВТОРІВ112

CONTENTS

ENERGY, ELECTRONICS AND ELECTROMECHANICS

85th anniversary of A. V. Boiko.....3

Haustov O., Lyubarsky B.

General approaches to the creation of thermal models of electric transportation traction engines.....10

ECONOMY

Haharinov O.

Fundamentals of strategic advancement of enterprises on the way to systemic perfection.....19

Garbzhii K., Piechka S., Darushyn O.

Strategic principles of financial security of diversification of agricultural enterprises32

Kosmin O., Suslikov S.

Methodology for the implementation of innovative solutions in SMEs: self-service cash registers and informational-analytical support of business processes.....44

Kotelnikova I., Zeleniak V., Kaitanskyi I., Shcherba M.

Mechanisms for improving the marketing activity of the enterprise.....56

Litvinov D., Shalenyi V., Burtsev O.

Research on the development potential of Ukraine's agricultural sector based on clustering principles.....71

Mehovich E.

Current trends of the cryptoassets market in Ukraine and prospects for the transformation of the global financial system.....83

MANAGEMENT

Yehiozarian A.

Optimization of operational processes through the implementation of the cost management concept in the context of controlling.....99

NOTICE TO THE AUTHORS.....112

Розцінки на рекламу у журналі

Рекламний блок	Размір блоку	Розцінки, грн
Обкладинка, перша сторінка (колір)	1 смуга	5000
Обкладинка, друга, третя, четверта сторінка (колір)	1 смуга	5000
Обкладинка, друга, третя, четверта сторінка (колір)	1/2 смуги	2500
Рекламні блоки (чорно-білі) у текстовій частині журналу	1 смуга	1500
Рекламні блоки (чорно-білі) у текстовій частині журналу	1/2 смуги	750
Рекламні блоки (чорно-білі) у текстовій частині журналу	1/4 смуги	350
Рекламні блоки (чорно-білі) у текстовій частині журналу	1/8 смуги	200

Редакція не несе відповідальності за достовірність інформації, що публікується у рекламних об'явах

Рекламу надсилати поштою або надавати електронну версію, адреса електронної пошти:

E-mail: sm261245@gmail.com

25 РОКІВ НА ЕНЕРГЕТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ
1997-2024 р.р.

Журнал видається за підтримки:

Навчально-наукового інституту енергетики, електроніки та електромеханіки;

Науково-навчального інституту механічної інженерії і транспорту;

Науково-навчального інституту Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу; Інституту іоносфери НАН України та МОН України;

Державного агентства енергоефективності та енергозбереження України (Держенергоефективності);

Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП);

Харківської обласної державної адміністрації; Української асоціації інженерів-електриків; Науково-технічного Союзу енергетиків і електротехніків України;

Академії наук Вищої освіти України (секція енергетики та ресурсозбереження); Всеукраїнської громадянської організації «Асоціація вчених за інноваційний розвиток України».

Журнал є електронним та розповсюджується публічно.

Передрук матеріалів з журналу здійснюється за погодженням з редакцією журналу.

Адреса редколегії та видавця:

вул. Кирпичова, 2, Електроенергетичний корпус, офіс 310, кафедра електричних станцій, м. Харків, Україна. 61002.

Головний редактор

О. П. Лазуренко, канд. техн. наук, професор

Перший заступник головного редактора

С. А. Мехович, докт. екон. наук, професор

Заступник головного редактора з зовнішньоекономічних зв'язків

А. Ю. Геворкян, канд. екон. наук, доцент

Заступник головного редактора з технічних спеціальностей

В. Б. Клепиков, докт. техн. наук, професор

Заступник головного редактора з економічних спеціальностей

Н. Ю. Єршова, докт. екон. наук, професор

О. С. Другова, докт. екон. наук, доцент

Заступник головного редактора з міжнародної діяльності

В. А. Міщенко, докт. екон. наук, професор

Відповідальний секретар

С. І. Меньшикова, канд. фіз.-мат. наук

О.М. Кучинська

Розробка дизайну та верстка:

С. І. Меньшикова, канд. фіз.-мат. наук

О.М. Кучинська

Періодичність – 1 раз на місяць

Тираж 300 екземплярів.

Контакти редколегії та видавця:

Тел. +3 8050 4026212

+3 8066 0978696

E-mail: sm261245@gmail.com

Сайт: <http://eee.khpi.edu.ua>

Надруковано в друкарні ФОП Шейніна О.В.

Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2779 від 28.02.2007 вул. Слов'янська, 3, м. Харків, Україна, 61052.

Рекомендовано до друку Вченою радою НТУ «ХПІ».

Протокол № 07 від 20.09.2024 р.

Підписано до друку 27.09.2024 р.

Формат 60 × 84%. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 5,4 Навч.-вид. Арк. 4,9

Вид. № 9-12. Зак. № 4512

© ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ · ЕНЕРГЕТИКА · ЕНЕРГОАУДИТ

Загальнодержавний науково-виробничий і інформаційний журнал

Мова видання: Українська, англійська

Відповідальний секретар

Тел.+38 (067) 130 76 00

E-mail : volga.for.work@gmail.com

Департамент з зовнішньоекономічних зв'язків.

Тел.+1 (619) 642 42 69

E-mail : bfpochta@gmail.com

Департамент технічних спеціальностей.

Тел.+38 (050) 9 38 03 48

E-mail : klepikovasv75@gmail.com

Департамент економічних спеціальностей.

Тел.+38 (050) 6 31 03 23

E-mail : iershova.ny@gmail.com

Департамент з міжнародної діяльності.

Тел.+38 (050) 5 34 68 38

E-mail: vladmish30@gmail.com